

Категорія справи № 760/6196/16-ц: Цивільні справи; Позовне провадження; Спори, що виникають із трудових правовідносин; Спори, що виникають із трудових правовідносин про поновлення на роботі.

Надіслано судом: 28.11.2016. Зареєстровано: 29.11.2016. Оприлюднено: 01.12.2016.

Справа № 760/6196/16-ц

2/760/3521/16

Р І Ш Е Н Н Я

І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

14 листопада 2016 року м. Київ

Солом'янський районний суд м. Києва в складі:

головуючого судді Коробенка С.В.

при секретарі Семененко А.Д.

розглянувши у відкритому судовому засіданні справу за позовом ОСОБА_1 до Інституту української мови Національної академії наук України, треті особи: Первинна профспілкова організація Інституту української мови Національної академії наук України, Національна академія наук України в особі Відділення літератури, мови та мистецтвознавства, про скасування наказів, поновлення на роботі, стягнення середнього заробітку за час вимушеного прогулу,

В С Т А Н О В И В :

В квітні 2016 року ОСОБА_1 звернулась до суду із позовом до Інституту української мови Національної академії наук України з вимогами про визнання незаконними наказів директора про виведення зі штатного розпису відділу наукової термінології, скорочення посади завідувача відділу, визнання незаконним звільнення Позивача, поновлення на роботі, стягнення середньої заробітної плати за час вимушеного прогулу.

Свої вимоги позивач мотивує наступним.

З лютого 1997 року, як зазначає Позивач, вона працювала в Інституті української мови НАН України. З 07 липня 2010 року вона обіймала посаду завідувача відділу наукової термінології.

ОСОБА_1 зазначає, що 25 січня 2016 року вона дізналась про те, що 03.12.2015 директор видав наказ №122, згідно з яким відділ наукової термінології виводився зі штатного розпису, працівники відділу переводились до іншого відділу, а посада завідувача відділу підлягала скороченню з 01.03.2015. В подальшому до зазначеного наказу були внесені зміни наказом №5 від 12.01.2016, відповідно до яких посада завідувача відділу наукової термінології підлягала скороченню з 12.03.2016.

Про наказ №5 від 12.03.2016 Позивач, як вона вказує, дізналась лише 09.03.2016 у судовому засіданні підчас оскарження нею наказу №122 від 03.12.2015. Окрім цього, у вказане засідання представником Відповідача було надано копії попереджень Позивача про зміну істотних умов праці та подальше звільнення на підставі п.6 ст.36 КЗпП України, про існування яких раніше Позивач, з її слів, не знала.

В подальшому, як вбачається з пояснень Позивача, її було звільнено наказом №39 від 16.03.2016 з посиланням на п.6 ст.36 КЗпП України (відмова від продовження роботи у зв'язку із зміною істотних умов праці. При цьому, як вказує Позивач, в цей день вона перебувала на лікарняному, про що Відповідачу було достовірно відомо.

Посилаючись на викладені обставини, Позивач наполягає на тому, що директор інституту не мав повноважень на зміну структури Інституту (виведення зі штатного розпису відділу наукової термінології), оскільки пунктом 15 Статуту Інституту визначено, що його структуру розробляє Дирекція, розглядає вчена рада і затверджує Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України. Всупереч положенням зазначеного пункту, зміни в структурі Інституту не були у встановленому порядку затверджені.

Крім того, з позиції Позивача, не відбулось ніяких змін в організації виробництва і праці, незрозуміло, в чому саме полягають змінені умови праці, від продовження роботи в яких відмовилась Позивач, а скорочення посади, на якій вона працювала з пропозицією обійняти іншу посаду, виключає можливість звільнення на підставі п.6 ст. 36 КЗпП України.

У судовому засіданні представник Позивача підтримав заявлений позов, просив суд його задовольнити.

Представник Відповідача у судовому засіданні проти задоволення позову заперечувала, наполягаючи на тому, що звільнення Позивача за п. 6 ст. 36 КЗпП України відбулось у повній відповідності з чинним законодавством. Представник Відповідача зазначив, що повноваження директора на створення та ліквідацію наукових відділів Інституту передбачені у Положенні про наукові відділи. Представник зазначив, що у зв'язку зі зміною істотних умов праці Позивач підлягала переведенню на посаду провідного наукового співробітника відділу граматики, проте ОСОБА_1 від цієї посади відмовилась, що дало підстави для звільнення за п. 6 ст. 36 КЗпП України.

Треті особи до суду представників не направили.

Заслухавши пояснення представників Позивача та Відповідача, дослідивши матеріали справи, суд встановив наступні обставини.

12 липня 2010 року на підставі наказу директора Інституту української мови НАН України №102 ОСОБА_1 затверджено на посаді завідувача відділу наукової термінології Інституту згідно з постановою Президії НАН України від 07.07.2010 №212.

03 грудня 2015 року директором Інституту української мови НАН України ОСОБА_2 прийнято наказ №112, згідно з яким у зв'язку зі змінами в організації праці Інституту з 01 січня 2016 року - приєднанням відділу наукової термінології до відділу граматики - внесено до штатного розпису зміни, якими виведено зі штатного розпису відділ наукової термінології, переведено 6 посад з відділу наукової термінології до відділу граматики, а посаду завідувача відділу наукової термінології скорочено з 01.03.2015р. (а.с.10)

В подальшому на зміну положень вказаного наказу було прийнято наказ №5 від 12.01.2016, яким скорочення посади завідувача відділу наукової термінології визначалось датою 12.03.2016р. (а.с. 11)

Аналізуючи наявність повноважень директора Інституту на прийняття зазначених вище двох оспорюваних Позивачем наказів, суд враховує наступне.

Згідно з п.15 Статуту Інституту української мови Національної академії наук України, затвердженого віце-президентом Національної академії наук України 20.09.2003, структуру Інституту розробляє дирекція, розглядає вчена рада і затверджує Відділення літератури, мови і мистецтвознавства НАН України. При цьому структурними підрозділами Інституту є: науково-дослідні відділи, а також управлінські й науково-допоміжні підрозділи і служби.

Безспірно встановлено, що виведення зі штатного розпису відділу наукової термінології не затверджувалось Відділенням літератури, мови і мистецтвознавства НАН України.

Обґрунтування Відповідачем наявності у директора повноважень на створення та ліквідацію наукових відділів на підставі Положення про науковий відділ Інституту української мови НАН України суд оцінює критично, оскільки Статутом Інституту не передбачено такої структурної одиниці як «науковий відділ» (лише науково-дослідний відділ (п.15) та наукове відділення (п.16), та, відповідно, не передбачено право директора на створення структурних підрозділів, на передбачених статутом.

Відтак, затвердження директором Інституту за собою повноважень на створення чи ліквідацію наукового відділу (шляхом прийняття Положення від 29.10.2015)

всупереч обсягу повноважень, наданих йому Статутом інституту, є безпідставним, і не може розглядатись судом як аргумент проти позову.

За таких обставин посилення Позивача на протиправність виданих директором Інституту наказів №122 від 03.12.2015 та №5 від 12.01.2016 є обґрунтованим, позов в цій частині, враховуючи, що зазначеними наказами порушуються трудові права Позивача, підлягає частковому задоволенню в частині визнання їх протиправними. Проте, враховуючи, що суд позбавлений повноважень на їх скасування, в цій частині (вимоги про їх скасування) позов не підлягає задоволенню.

Судом встановлено, що наказом №39 від 16 березня 2016 року ОСОБА_1 було звільнено з посади завідувача відділу з 16 березня 2016 року у зв'язку з відмовою від продовження роботи в змінених істотних умовах праці (п.6 ст.36 КЗпП України).

Згідно з п. 6 ст. 36 КЗпП України підставою для припинення трудового договору є відмова працівника від переведення на роботу в іншу місцевість разом з підприємством, установою, організацією, а також відмова від продовження роботи у зв'язку із зміною істотних умов праці.

Частина 3 статті 32 Кодексу визначає, що у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці допускається зміна істотних умов праці при продовженні роботи за тією ж спеціальністю, кваліфікацією чи посадою. Про зміну істотних умов праці - систем та розмірів оплати праці, пільг, режиму роботи, встановлення або скасування неповного робочого часу, суміщення професій, зміну розрядів і найменування посад та інших - працівник повинен бути повідомлений не пізніше ніж за два місяці.

Таким чином, звільнення на підставі п.6 ст.36 КЗпП України може відбуватись лише при збереженні роботи за тією ж спеціальністю, кваліфікацією чи посадою. Водночас, фактично звільнення ОСОБА_1 було пов'язане зі скороченням посади завідувача відділу наукової термінології Інституту, про яке йдеться в наказах №112 від 03.12.2015 та №5 від 12.01.2016, що виключає можливість її звільнення у зв'язку зі зміною істотних умов праці.

За таких обставин звільнення Позивача за п. 6 ч. 1 ст. 36 КЗпП України не може вважатись обґрунтованим, а тому наказ №39 від 16.03.2016р. є протиправним.

У зв'язку з викладеним ОСОБА_1 підлягає поновленню на роботі з 16.03.2016.

Згідно з ч.2 ст.235 КЗпП України при винесенні рішення про поновлення на роботі орган, який розглядає трудовий спір, одночасно приймає рішення про виплату працівникові середнього заробітку за час вимушеного прогулу.

Згідно з п.2 Порядку обчислення середньої заробітної плати, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.1995р. №100,

для даного випадку середньомісячна заробітна плата обчислюється виходячи з виплат за останні 2 календарні місяці роботи, що передують події, з якою пов'язана відповідна виплата. Працівникам, які пропрацювали на підприємстві, в установі, організації менше двох календарних місяців, середня заробітна плата обчислюється виходячи з виплат за фактично відпрацьований час. Якщо протягом останніх двох календарних місяців працівник не працював, середня заробітна плата обчислюється виходячи з виплат за попередні два місяці роботи. Якщо і протягом цих місяців працівник не відпрацював жодного робочого дня, середня заробітна плата обчислюється відповідно до останнього абзацу пункту 4 цього Порядку.

Враховуючи, що Позивача було звільнено 16 березня 2016 року, то для обрахунку середнього заробітку мають братися два місяці - лютий та січень, проте враховуючи, що Позивач не працювала у зазначені місяці (перебувала на лікарняному), середня заробітна плата має обраховуватись за попередні два місяці - грудень та листопад

З довідки №307/503 від 20.10.2016р., наданої Відповідачем, вбачається, що у листопаді 2015 року розмір нарахованої їй заробітної плати складав 7535,17 гривень, а грудні - 8861,57 гривень. У зв'язку з цим середньоденний заробіток обраховується наступним чином: $16396 / 44$ (кількість робочих днів) = 372,65 грн.

Звідси, середній заробіток за час вимушеного, прогулу Позивача з 16 березня 2016 року по 14 листопада 2016 року включно складає 62232,55 грн. (167 робочих днів X 372,65 грн).

Стягненню з Відповідача також підлягає судовий збір на користь держави в розмірі 622,33 гривень (розгляд майнових вимог) та 551,20 гривень (розгляд немайнових вимог).

Відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 367 ЦПК України суд допускає негайне виконання рішення у справах про поновлення на роботі незаконного звільненого працівника та стягнення середнього заробітку в межах платежу за один місяць в сумі 8570,95 гривень (з 16.03.2016 по 15.04.2016 - 23 робочих дні).

Керуючись ст. ст. 32, 36, 235 КЗпП України, ст. ст. 10, 11, 81, ч. 3 ст. 88, ст. ст. 213, 215, 218, п. 4 ч. 1 ст. 367 ЦПК України, суд -

В И Р І Ш И В :

Позов задовольнити частково.

Визнати протиправними:

- наказ директора Інституту української мови Національної академії наук України №122 від 03.12.2015р.;

- наказ директора Інституту української мови Національної академії наук України №5 від 12.01.2016р.;

- наказ директора Інституту української мови Національної академії наук України №39 від 16.03.2016р. про звільнення ОСОБА_1 з посади завідувача відділу наукової термінології Інституту української мови НАН України.

Поновити ОСОБА_1 на посаді завідувача відділу наукової термінології Інституту української мови НАН України з 16 березня 2016 року

Стягнути з Інституту української мови Національної академії наук України на користь ОСОБА_1 середній заробіток за час вимушеного прогулу з 16 березня 2016 року по 14 листопада 2016 року в розмірі 62232,55 гривень (шістдесят дві тисячі двісті тридцять дві гривні 55 коп.) гривень (з вирахуванням усіх обов'язкових податків, платежів та зборів).

Допустити негайне виконання рішення суду в частині поновлення ОСОБА_1 на роботі та в частині стягнення з Інституту української мови Національної академії наук України на її користь середнього заробітку за один місяць в розмірі 8570,95 гривень.

Стягнути з Інституту української мови Національної академії наук України на користь держави судовий збір в розмірі 1173,53 гривень.

Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом 10 днів з дня його проголошення. Особи які брали участь у справі, але не були присутні у судовому засіданні під час проголошення рішення, можуть подати апеляційну скаргу протягом 10 днів з дня отримання копії цього рішення.

Суддя: